

JATKUVAN OPPIMISEN SEURANTARYHMÄN KOKOUS

Aika Tiistai 23.11.2021 klo 14–16

Paikka Microsoft Teams –kokous

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Tiina Polo avasi kokouksen klo 14:00. Todettiin ryhmän jäsenmuutokset. Uusia jäseniä ovat:

- Ida Mielityinen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
- Heidi Rättyä, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
- Aliisa Toivanen, Suomen Lukiolaisten liitto ry

2 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3 Edellisen kokouksen muistio (esityslistan liite 1)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio totutulla käytännöllä, että jos muistioon on huomautettavaa tai korjattavaa, voi sihteeri Tiina Pololle lähettää sähköpostitse kommentit ja muutokset.

4 Ajankohtaista

- Tiina Polo kertoi lyhyesti koulutusjärjestelmän kehittämistä käsitelleestä avoimesta verkkotilaisuudesta, jossa oli mukana ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja vapaan sivistystyön oppilaitoksia ja sidosryhmiä.
- Teija Felt kertoi JOTPA:n (Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen) työn käynnistymisestä. Johtajaksi valittu Kirsi Heinivirta aloitti työnsä lokakuussa ja nyt on henkilöstön rekrytointi käynnissä. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvosto asetettiin 7.10.2021.
- Saara Ikkela kertoi jatkuvan oppimisen uudistuksen toimeenpanosuunnitelman etenemisestä. Liitteestä ilmenevät päivitykset on merkitty vihreällä värillä (Esityslistan liite 2).

KESKUSTELU: Oltiin kiinnostuneita Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston jäsenkokoontamasta. Se on nähtävissä opetus- ja kulttuuriministeriön internetsivuilla:

<https://okm.fi/paatos?decisionId=0900908f8075f34c>. Kysyttiin JOTPA:n avustustoiminnan ja koulutushankintojen painotuserosta? Tämä jää nähtäväksi, kun toiminta käynnistyy. Tässä on myös alueellisia eroja alueiden tarpeiden mukaan.

5 Työllisyyspalvelujen kehittäminen jatkuvan oppimisen näkökulmasta: Pohjoismainen palvelumalli, TE-palvelut 2024, Työkanava Oy ja yli 55-vuotiaiden muutosturvamalli

Erityisasiantuntija Elisabet Heinonen työ- ja elinkeinoministeriöstä esitteli *POMA:aa eli pohjoismaista työvoimapalvelumallia*. POMA:n tavoitteena on muuttaa työvoimapolitiikan suuntaa passiivisesta aktiiviseen ja kohdentaa palveluja nykyistä tehokkaammin. Työnhakijalle tarjotaan yksilöllisempää työnhaun ja työllistymisen tukea sekä osaamisen kartoitusta.

Hallitusneuvos Jan Hjelt työ- ja elinkeinoministeriöstä esitteli *TE-palvelut 2024* -hanketta. Uusi työllisyyden palvelurakenne syntyy kolmessa aallossa. Ensimmäinen alkoi keuhällä 2021 työllisyyden kuntakokeiluna. Toinen aalto vuonna 2022 ottaa käyttöön pohjoismaisen palvelumallin, käynnistää JOTPA:n, kehittää palkatukiudistusta, Työkanava Oy:ä ja TE-digipalveluja. Kolmannen aallon maalina on ”TE-palvelut 2024”. Pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevaista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista siirtyy kuntien vastuulle vuonna 2024.

Samoin siirtyy TE-toimistojen henkilöstö. Hallituksen lakiesitys on eduskunnassa syksyllä 2022 ja lait astuvat voimaan keväällä 2023.

Erityisasiantuntija Patrik Tötterman työ- ja elinkeinoministeriöstä esitteli osatyökykyisiä työllistävän erityistehtävayhtiö Työkanava Oy:n toimintaa. Yhtiön tavoitteena on työllistää työkykyisiä, työhaluisia, sairauden tai vamman johdosta osatyökykyisiä, vaikeasti avoimille työmarkkinoille työllistyviä, TE-toimistojen kautta seuloituja (potentiaali noin 30.000).

Erityisasiantuntija Mari Marttila ja erityisasiantuntija Erja Nikula työ- ja elinkeinoministeriöstä esittelivät uutta yli 55-vuotiaiden muutosturvaa ”Uusi muutosturva +55”. Nykyisen muutosturvan lisäksi luodaan uusi muutosturva kaikille yli 55-vuotiaille, jotka ovat olleet yli 5 vuotta saman työnantajan palveluksessa ja jotka on irtisanottu tuotannollisella tai taloudellisella irtisanomisperusteella (1 kk:n irtisanomiskorvaus, 2 kk:n palkkaa vastaavan arvoinen koulutus).

KESKUSTELU: Nostettiin esille kysymys pohjoismaisen mallin ja muutosturvan suhteesta. Tässä todettiin, että muutosturva ja POMA käyvät käsikädessä. Työnantajien ennakkokäsityksissä todettiin olevan yli 55-vuotiaiden osalta petraamisen varaa.

Nostettiin esille näkemys, että missä määrin Työkanavassa on kyse ihmisten työkyvyn hoitamisesta ja missä määrin oikeasta työllistamisestä?

Työkanavan työllisyystavoitteeksi hallitus on asettanut 1000 työpaikkaa ja on arvioitu, että vuoden 2025 loppuun mennessä päästäisiin noin 700 työpaikkaan plus jo työllistyneisiin. Kysymykseen, että voisiko Työkanavaan osallistua myös oppisopimuksella, on vastaus, että mikään ei sitä estä.

Esitettiin kysymys, että kuinka korkeakoulujen tavoitteisiin saataisiin mukaan kuntien strategiat? Todettiin, että tässä tärkeitä ovat paikalliset ja alueelliset verkostot. Alueiden elinkeinorakenteet ovat erilaisia, eikä laissa ole määritelty millaisia verkostojen tulee olla. Nyt on aika niitä määritellä.

6 Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman tilannekatsaus

Opetusneuvos Tomi Kytölä opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja johtava asiantuntija Tiina Salminen työ- ja elinkeinoministeriöstä esittelivät jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta (JOD), joka on osa laajaa digitalisaatio-ohjelmaa, joka koostuu kahdesta toisiaan tukevasta osakokonaisuudesta: a) koko koulutusjärjestelmän kattavasta ja hallinnonrajat ylittävästä jatkuvan oppimisen digitaalisesta palvelukokonaisuudesta sekä b) kaikki korkeakoulut kattavasta korkeakoulutuksen digitalisaation ja joustavan oppimisen vahvistamisohjelmasta.

KESKUSTELU

Haluttiin tietää, miten Aurora AI linkittyy tähän työhön. Vastauksena se, että Aurora AI:ssa ei kehitetä substanssia niin kuin JOD:ssa. Tätä osin hakkeet ovat erilaiset, vaikka luonnollisesti yhtymäkohtiakin varmasti löytyy. Näitä kartoitetaan.

Kysyttiin myös sitä, miten digipalvelut saadaan intuitiivisiksi eli kaikille käyttäjille saavutettaviksi. Vastauksena tähän se, että todennäköisesti digipalvelut eivät tule koskaan soveltumaan ihan kaikille.

Haluttiin kiteytystä siihen, mikä Digivisio on. Onko kyse portaalista? Vai onko kyse standardin omaisten tietoaaltaiden ja ratkaisujen erottamisesta joistakin erityisistä ja omaa laatuaan olevista järjestelmistä? Vastauksena tähän se, että tavoitearkkitehtuuri on kaiken A ja O. Jos tarvitaan yhteistä tietoa, pitää miettiä miten se välitetään helpoimmin kaikille. Ei niin, että kaikki hakevat tietoja erikseen. Tosiasiassa tämä ei ole ongelmatonta ja pitää edetä tapaus tapaukselta.

7 Ennakoinnin kehittämisen tilannekatsaus

Opetusneuvos Riku Honkasalo Opetushallituksesta esitteli opetushallituksen ennakoinnin kehittämistä RFF-rahoituksella. Keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnit toteutetaan erillisinä prosesseina. Keskipitkän aikavälin ennakoinnissa on tavoitteena tunnistaa määrälliset yli- ja alitarjonta-alat vuoteen 2030; ammattialakohtaiset osaamispuutteet nykyisen työvoiman ja avautuvien työpaikkojen välillä; sekä asettaa tavoitteita työvoiman koulutuksen, osaamisen ja oppimisen kehittämiseen. Pitkän aikavälin ennakoinnin ensisijaisena tavoitteena on ennakoida pitkän aikavälin alakohtaiset tutkintotarpeet vuoteen 2040; ennakoida geneerisiä osaamistarpeita

vuoteen 2040; sekä ennakoida nuorten ikäluokan riittävyttä suhteessa avuautuviin työpaikkoihin.

Eritysasiantuntija Minna Ylikännö työ- ja elinkeinoministeriöstä esitteli vastaavasti TEM-ennakointia. Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointityöryhmä aloitti TEM:ssä toimintansa, toimikausi kestää 12/2024 asti. Ennakoinnin toimintamalli on kehitteillä ja valmistuu 12/2022. Tehdään tiivistä yhteistyötä OKM:n ja OPH:n ennakointitiimin kanssa. Yhdessä luodaan looginen jatkumo lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin työvoima- ja osaamistarpeiden ennakoinnille.

Käynnistyvän ennakointihankkeen ohjausryhmän puheenjohtajina toimivat ministeri Tuula Haatainen (TEM) ja kansliapäällikkö Anita Lehikoinen (OKM). Hankkeen vastuulliset johtajat ovat alivaltiosihteeri Elina Pylkkänen (TEM) ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen johtaja Kirsi Heinivirta. Hankkeeseen perustetaan 8 toimialakohtaista ryhmää, jossa edustettuna ovat etujärjestöt. Hankkeen toimikausi on vuoden 2022 loppuun. Hankkeessa tulee tuottaa tietoa kohtaannon tehostamiseksi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

8 Muut asiat

Seuraava kokous pidetään 18.2.2022, klo 12-14.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:04.

LÄSNÄ

Polo Tiina, Opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
Felt Teija, Työ- ja elinkeinoministeriö, varapuheenjohtaja
Vepsäläinen Jukka, Opetushallitus, sihteeri

Aro Susanna, Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK
Bosquet Päivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Bussman Annika, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallia Antti, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Hannula Mirja, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Heinonen Ville, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Holsti Emma, Suomen Opiskelija-Allianssi Osku ry
Ikkela Saara, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kallio-Savela Maarit, Suomen kuntaliitto ry
Karvonen Marja, Satakunnan ELY-keskus
Korhonen-Yrjänheikki Kati, KEVA
Lamppu Veli-Matti, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Lehto Jaana, EOL Elinkeinoelämän oppilaitokset
Lindholm Linda, Oikeusministeriö
Malinen Pentti, Kainuun liitto
Manninen Tuovi, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Mielityinen Ida, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
Mäki Maire, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Nousiainen Riina, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Rasinaho Kirsi, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Rehunen Joni, Sosiaali- ja terveysministeriö
Rättyä Heidi, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Salmi Merja, Valtiovarainministeriö (sijaisena Merja Leinoselle)
Seitsalo Samu, Opetushallitus
Suomala Petri, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Toivanen Aliisa, Suomen Lukiolaisten liitto ry
Tujula Matti, Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKI ry
Wallén Björn, Vapaa Sivistystyö ry
Vartiainen Marja, Suomen Yrittäjät ry

Virtanen Markku, Työ- ja elinkeinoministeriö

ASiantuntijat

Heinonen Elisabet, Työ- ja elinkeinoministeriö
Hjelt Jan, Työ- ja elinkeinoministeriö
Honkasalo Riku, Opetushallitus
Ikkelä Saara, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Luostarinen Jaana, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kytölä Tomi Opetus- ja kulttuuriministeriö
Marttila Mari, Työ- ja elinkeinoministeriö
Nikula Erja, Työ- ja elinkeinoministeriö
Salminen Tiina, Työ- ja elinkeinoministeriö
Tötterman Patrik, Työ- ja elinkeinoministeriö
Ylikännö Minna, Työ- ja elinkeinoministeriö
Päivi?

Poissa

Engelholm Maj-Len, Opetushallitus
Hassinen Teemu, Sivistystyöntekijät
Heinivirta Kirsi, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hyvönen Ilmari, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lerssi Risto, Valtiovarainministeriö/Valtion työmarkkinalaitos
Ljungqvist Vivian, Finlands Svenska Skolungdomförbund FSS
Mursu Sanja, KT Kuntatyöntekijät
Mäenpää Iiris, Saamelaiskäräjät
Nieminen Minna / Slaney Johanna / Viljamaa Outi, Työ- ja elinkeinoministeriö
Piepponen Anna-Kaarina, Kirkkohallitus, Kirkon työmarkkinalaitos
Sojonen Elina, Akava ry
Torsell Agneta, Suomen Rehtorit ry
Tuovinen Juha, Sisäministeriö